

Протокол № 2
засідання Ради безбар'єрності
при Хмельницькій обласній військовій адміністрації

м. Хмельницький

18 лютого 2025 року

ГОЛОВУВАВ: Владислав ФАЛЮШ - заступник начальника Хмельницької обласної військової адміністрації, голова Ради безбар'єрності

ПРИСУТНІ: члени Ради безбар'єрності за списком

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Обговорення рейтингу Хмельницької обласної військових адміністрацій за ступенем безбар'єрності об'єктів фізичного оточення та послуг в Україні (за результатами моніторингу 2024 року).
2. Формування пропозицій місцевим органам з питань містобудування та архітектури щодо забезпечення безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю за результатами моніторингу в 2024 році.

СЛУХАЛИ: Владислава ФАЛЮША, Ірину ДУНАЄВСЬКУ, Ірину КОРОТКУ.

Владислав ФАЛЮШ: - Сьогодні ми зібралися, щоб обговорити надзвичайно важливе питання - створення безбар'єрного простору та забезпечення рівного доступу для всіх категорій громадян Хмельницької області. Це питання є пріоритетним для обласної військової адміністрації та органів влади загалом, адже воно стосується прав людини та створення умов для повноцінного життя кожного члена суспільства.

Міністерство розвитку громад та територій України щорічно організовує моніторинг та оцінку ступеня безбар'єрності об'єктів. Результати цих моніторингів є важливими для планування подальших кроків у створенні безбар'єрного простору.

Сьогодні розглянемо результати моніторингу у 2024 році за ступенем безбар'єрності об'єктів фізичного оточення та послуг у Хмельницькій області.

Ірина ДУНАЄВСЬКА: Результати моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг у 2024 році.

Постановою Кабінету Міністрів України від 26 травня 2021 № 537 затверджено Порядок проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю. Такий моніторинг проводиться 1 раз на рік.

За підсумками моніторингу у 2024 році по Україні обстежено 93 тисячі об'єктів, серед яких:

- 20% - об'єктів є безбар'єрними;

- 32,5% - частково безбар'єрними;
- 47,5% об'єктів залишаються бар'єрними.

У Хмельницької області до переліку що був визначений на 2024 рік входило 6806 об'єктів для обстеження, фактично обстежено 6299 об'єктів що становить 91,6% від загальної кількості.

З 6299 - ти об'єктів, що обстежено:

- 46 % об'єктів є безбар'єрними,
- 37 % - частково безбар'єрні,
- 17 % бар'єрними.

Хмельницька область демонструє високий рівень доступності у сферах охорони здоров'я, освіти та адміністративних послуг, але потребує значних покращень у транспортній та міській інфраструктурі.

Висока доступність закладів охорони здоров'я (2-ге місце в рейтингу). Хороші показники доступності закладів освіти та ЦНАПів. Високий рівень часткової безбар'єрності в багатьох категоріях.

Низька доступність залізничних вокзалів, автовокзалів та зупинок громадського транспорту. Високий рівень бар'єрності центральних вулиць та споруд цивільного захисту. Потрібне покращення доступності громадських просторів, парків, скверів.

Моніторинг та оцінку ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг у 2024 році проведено за наступними категоріями:

1. Заклади охорони здоров'я:

- Безбар'єрні - 68,03%;
- Частково безбар'єрні - 27,48%;
- Бар'єрними залишаються - 4,49%.

Спостерігається значний прогрес у створенні доступних медичних закладів. Необхідно підвищити доступність входів, ліфтів, тактильних елементів.

2. Заклади освіти:

- Безбар'єрні - 46,45%;
- Частково безбар'єрні - 48,02%;
- Бар'єрні - 5,53% .

Спостерігається високий рівень адаптації шкіл та університетів. Варто звернути увагу на пандуси, доступність санвузлів, спеціалізовані навчальні матеріали.

3. Центри надання адміністративних послуг:

- Безбар'єрні - 67,39%;
- Частково безбар'єрні - 28,26%;
- Бар'єрні - 4,35%.

Спостерігається хороший рівень доступності центрів надання адміністративних послуг. Потрібне покращення щодо тактильних вказівників, автоматичних дверей, зручної зони очікування.

4. Будівлі надавачів соціальних послуг та соціального захисту населення:

- Безбар'єрні - 49,94%;
- Частково безбар'єрні - 38,05%;
- Бар'єрні - 12,01%.

Необхідне встановлення зручних входів, навігації та адаптованих санвузлів.

5. Залізничні вокзали та станції:

Безбар'єрні - 34,16%;

Частково безбар'єрні - 47,51%;

Бар'єрні - 18,33%.

Залишається високий рівень бар'єрності - складність пересування платформами. Необхідно звернути увагу на створення безбар'єрних переходів та забезпечення доступним транспортом.

6. Автовокзали та станції:

Безбар'єрні - 37,88%;

Частково безбар'єрні - 45,27%;

Бар'єрні - 16,85%.

Спостерігається відсутність зручних під'їздів, адаптованих кас. Важливо забезпечити доступні санвузли для осіб з інвалідністю, навігацію, доступні транспортні платформи.

7. Банки та фінансові установи:

Банки: безбар'єрні - 58,08% , бар'єрні - 18%;

Фінансові установи: безбар'єрні - 50 %, бар'єрні - 16%.

Варто звернути увагу на покращення доступу до банкоматів, влаштування низьких стійок обслуговування.

8. Поштові відділення:

Безбар'єрні - 36,15%;

Бар'єрні - 22,06%.

Спостерігається високий рівень бар'єрності через пороги, необхідне влаштування автоматичних дверей.

9. Споруди цивільного захисту:

Цей показник дуже низький по всій Україні і хоча Хмельницька область очолює рейтинг серед областей бар'єрними залишаються 40% об'єктів.

10. Центральні вулиці та громадський простір:

Безбар'єрні - 42%;

Бар'єрні - 13%.

11. Пішохідні зони до лікарень:

Безбар'єрні - 47%;

Бар'єрні - 17%.

12. Парки та сквери:

Безбар'єрні - 56,39%;

Бар'єрні - 8,52%.

Існують проблеми з пониженими бордюрами, відсутністю тактильних плит. Недостатня адаптація парків площ для людей на кріслах колісних.

13. Зупинки громадського транспорту:

Безбар'єрні - 54%;

Бар'єрні - 16%.

Основні рекомендації:

1. Заклади охорони здоров'я: встановлення ліфтів, нормативних пандусів, інклюзивних санвузлів.

2. Заклади освіти: забезпечення адаптованими підручниками, простору для дітей з особливими потребами.

3. Транспортна інфраструктура: облаштування доступних переходів, підйомників, ліфтів на вокзалах, встановлення табло зі шрифтом Брайля.

4. Громадський простір: облаштування безбар'єрних тротуарів, навігації, покращення доступності зупинок громадського транспорту.

5. Цивільний захист населення: створення безбар'єрних укриттів для маломобільних груп населення.

Хмельницька область демонструє позитивну динаміку у впровадженні безбар'єрності, але необхідно посилити зусилля у сфері транспорту, громадського простору та безпеки.

Територіальним громадам області необхідно посилити свою роботу по приведенню об'єктів фізичного оточення і послуг до державних будівельних норм.

Сьогодні із 60 територіальних громад області у 33 територіальних громадах утворено Ради безбар'єрності. Саме створення місцевих рад безбар'єрності сприятиме поліпшенню якості роботи зі створення безбар'єрного простору, ефективної координації між громадами та структурними підрозділами обласної військової адміністрації. Основна мета таких рад моніторинг впровадження безбар'єрних рішень у громадах.

Також перед територіальними громадами області стоїть завдання розробити місцеві програми безбар'єрності із впровадження безбар'єрного простору на 2025-2026 роки (з обов'язковим розділом Плану заходів). При формуванні місцевих програм та планів заходів Міністерство розвитку громад та територій України звертає увагу на пріоритетність облаштування безбар'єрності у такому порядку:

- першим пріоритетом є створення безбар'єрних маршрутів, доступність транспорту, доступність входів-виходів багатоквартирних житлових будинків, споруд цивільного захисту, закладів охорони здоров'я, ЦНАПів та центрів надання соціальних послуг. Це дозволить людині з інвалідністю вийти з дому, пересуватись містом, відвідати лікарню, отримати соціальні послуги та влаштуватись на роботу та бути у безпеці під час повітряних тривог.

- другий пріоритет включає в себе доступність закладів освіти, закладів соціального захисту, будівель та приміщень органів місцевого самоврядування та державної влади, доступність об'єктів благоустрою, залізничних вокзалів та станцій, автовокзалів та автостанцій, будівель для розміщення евакуйованих осіб.

- третій пріоритет - це доступність спортивних комплексів, закладів культури, молодіжних центрів, урбан-парків для того, щоб передбачити проведення дозвілля для осіб з інвалідністю.

Облаштування безбар'єрних маршрутів у 2025 році відноситься до ключових завдань з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

Громади області повинні об'єднати зусилля задля створення середовища, де кожен мешканець, незалежно від фізичних можливостей, почуватиметься комфортно і матиме рівний доступ до об'єктів соціальної та інженерно-

транспортної інфраструктури, особливу увагу приділити співпраці з приватними підприємствами, зокрема з метою облаштування торговельних приміщень, робочих місць для осіб з інвалідністю.

Ірина КОРОТКА: Створення проєктів Безбар'єрних маршрутів у Хмельницькій області:

Безбар'єрний маршрут - організований транспортно-пішохідний шлях з інклюзивним громадським транспортом, забезпечений засобами доступності, зручності, інформативності та безпеки для маломобільних груп населення.

Такі маршрути включають в себе всі важливі місця в населеному пункті - лікарні, школи, магазини, парки, зупинки транспорту та сам шлях - дороги та тротуари. Тобто, людина з інвалідністю може без проблем дістатися куди їй потрібно.

Основним завданням Безбар'єрного маршруту є:

- забезпечення можливості самостійного пересування по населеному пункту;
- доступ до інфраструктури для маломобільних груп населення;
- створення сприятливих умов для соціальної інтеграції та рівних можливостей у користуванні міськими просторами.

Вздовж маршруту має бути забезпечено безбар'єрність:

- дорожньо-вуличної мережі: тротуари, дороги та пішохідні зони (світлофори, тактильні плитки, дитячі майданчики, парки, перехрестя);
- транспорту: громадський транспорт та зупинки;
- громадських будівель та установ: ЦНАПи, освітні, медичні та культурні заклади, банківські установи; та багатоквартирні будинки (входи, ліфти, пандуси).

Етапи створення Безбар'єрного маршруту

1. Аналіз існуючої ситуації:

- проведення інвентаризації громадських просторів та вулиць;
- виявлення бар'єрних ділянок (тротуари, пішохідні переходи, зупинки, будівлі);
- опитування мешканців для визначення пріоритетних маршрутів.

2. Розробка безбар'єрних маршрутів:

- визначення ключових об'єктів доступності (лікарні, школи, адміністративні будівлі);
- планування маршрутів відповідно до державних будівельних норм.

3. Фінансування та реалізація:

- включення заходів у місцеві програми розвитку;
- пошук фінансування через державні субвенції, міжнародні гранти, співпрацю з бізнесом;
- проведення тендерів та початок будівельних робіт.

4. Успішні приклади реалізації:

- 13 громад Хмельницької області вже активно працюють над розробкою маршрутів, серед них: Білогірська, Війтовецька, Волочиська, Дунаєвецька,

Жванецька, Красилівська, Меджибізька, Понінківська, Смотрицька, Судилківська, Хмельницька територіальні громади;

- схеми безбар'єрних маршрутів вже створені у Городоцькій, Плужненській та Слобідсько-Кульчієвецькій громадах.

Досвід цих громад може бути використаний іншими територіальними громадами для прискорення процесу.

5. Наступні кроки для громад:

1) Провести аналіз бар'єрності громадських просторів;

2) Визначити пріоритетні маршрути та розробити проектну документацію;

3) Закласти фінансування та залучити додаткові ресурси;

4) Почати реалізацію проекту та проводити моніторинг його ефективності.

Впровадження Безбар'єрних маршрутів дозволить значно підвищити якість міського середовища, забезпечити всім громадянам рівний доступ до інфраструктури, сприяти соціальної інтеграції маломобільних груп населення та створити комфортні умови для всіх мешканців і гостей населених пунктів.

ВИРІШИЛИ:

1. Міським/селищним/сільським радам:

1.1. Утворити місцеві Ради безбар'єрності. Провести засідання ради.

Термін виконання - до 1 березня 2025 року

1.2. Розробити та затвердити місцеві Плани заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року.

Термін виконання - до 20 березня 2025 року

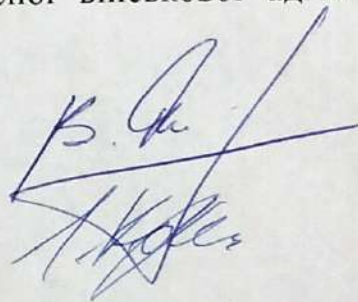
1.3. Розробити проекти Безбар'єрних маршрутів територіальної громади.

Термін виконання - до 31 березня 2025 року

Інформацію про проведену роботу надати Відділу містобудування та архітектури Хмельницької обласної військової адміністрації на електронну адресу Відділу.

Голова Ради безбар'єрності

Секретар Ради безбар'єрності

Владислав ФАЛЮШ

Ірина КОРОТКА